

πολίτης, αλλά και διὰ νὰ αὐξάνουν τὰ μέσα τῆς συγκοινωνίας, διὰ νὰ εὐκολύνηται εἰς τὰς ὑποθέσεις σου. Ἄλλως τε ὁ φόρος εἶνε μετὰ δικαιοσύνης διανεμημένος εἰς τὰς διαφόρους τῶν πολιτῶν τάξεις ἀναλόγως τῆς περιουσίας αὐτῶν. Καί τι πλέον, οἱ φόροι σοὶ ἐπιβήλλονται ἀπ' οὗ παραδεχθῶσι τούτους ἐκεῖνοι, τοὺς ὁποίους σὺ ἐξέλεξας ἵνα σὲ ἀντιπροσωπεύουν εἰς τὰ ἐθνικὰ συμβούλια. Γνωρίζεις δὲ εἰς τί ἐξοδεύονται οἱ φόροι τοὺς ὁποίους πληρώνεις, διότι καταστρώνονται προϋπολογισμοὶ καὶ ἀπολογισμοὶ καὶ τίποτε δὲν ἐξέρχεται τοῦ δημοσίου ταμείου χωρὶς νὰ ᾖ δικαιολογημένον. Ὑπάρχει δὲ μία ἀρχή, ὀνομαζομένη Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, ἡ ὁποία ἐξελέγχει: ὅλους τοὺς λογαριασμοὺς.

Ταῦτα εἶνε τὰ κυριώτατα τῆς Πολιτικῆς Οἰκονομίας. Περὶ ταῦτα στρέφεται ἡ ἐπιστήμη αὐτή. Τίς δὲ δὲν ἐσκέφθη πολλάκις τὰ ζητήματα ταῦτα ἐν τῷ βίῳ του; Χάρις τῷ Θεῷ ζῶμεν σήμερον εἰς κοινωσίαν, ἥτις ὑπὸ τὸ κράτος τῆς καθολικῆς ψηφοφορίας οὐδὲν κοινὸν ἔχει πρὸς τὰς ἀρχαίας κοινωσίας, ἐν αἷς ὑπῆρχε καθιερωμένη ἡ δουλεία, ἐν αἷς τόσον ὑπέφερον οἱ δούλοι. Δὲν εἶνε δὲ δι' ἡμᾶς μικρὸν εὐτύχημα τὸ ὅτι ἔτυχε νὰ ζῶμεν εἰς τοιαύτην ἐποχὴν. Ἐὰν δὲ συζητῶμεν τὰ ζητήματα ταῦτα, τοῦτο γίνεται διότι ἔχομεν τὸ πρὸς τοῦτο δικαίωμα, διότι εἴμεθα κύριοι τοῦ ἑαυτοῦ μας. Ἐχοντες δὲ δικαίωμα, ἔχομεν καὶ εὐθύναν καὶ καθήκοντα.

Σ.

ΝΗΟΡΡΗΚΤΑΙ ΚΑΙ ΘΩΡΗΚΤΑ

Ἄνευ υπερβολῆς δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι ἡ ἐνώπιον τῆς Ἰβραΐδας καταστροφῆς δευτέρου τουρκικοῦ μονίτορος ὑπὸ συνήθους ῥωστικοῦ νηοβόρου ἐγκαινίζει ἀληθῆ ἐπανόστασιν ἐν τῇ ναυτικῇ ἐπιστήμῃ. Τί ὄφελος αἰ πλέον τὰ τεράστια θωρηκτὰ, τὰ ναυπηγούμενα διὰ δαπάνης δέκα καὶ εἴκοσι ἑκατομμυρίων φράγκων, τί ὄφελος αἰ τῆς τηλεβόλα τῶν 80 καὶ 100 τόνων, ἀφοῦ μικρὰ καταχθονία μηχανή, ὑπέροσσα ἐκ τοῦ ἀφανοῦς καὶ προσκολλημένη εἰς τὰ πλεῖρα τοῦ κραταιοτάτου σκάφους, ἀρκεῖ νὰ μεταβάλῃ αὐτὸ ἐν ἀναρεῖ εἰς ἄμορρον σωρὸν αἵματοφόρων συντριμμάτων; Ἄγγλος ναύαρχος εἶπε πρὸ τινῶν μνησθῶν ὅτι μετὰ τὴν ἐφεύρεσιν τῶν νηοβόρων δὲν ὑπάρχει πλέον θαλασσοκράτωρ δύναμις· ὁ δὲ διάσημος ναυπηγὸς Ἰβὴ ὠμολόγησεν ὅτι τὸ φοβερώτατον τῶν ἀγγλικῶν θωρηκτῶν, ἡ *Devastation*, εἶναι ἀνυπεράσπιστος κατὰ τῶν προσβολῶν τελείου νηοβόρου. Ἡ δὲ δύναμις τῆς καταστρεπτικῆς μηχανῆς ἐξεδηλώθη τὸ πρῶτον πρακτικῶς ἐν Ἰβραΐδα· εὐνόητον δὲ εἶναι ὅτι τὸ ἀνδραγαθίωμα τῶν δύο ἀξιωματικῶν τοῦ ῥωστικοῦ ναυτικοῦ κατετάραξε πάντα τὰ ναυτικά κράτη καὶ συζητεῖται πρὸ ἡμερῶν ἤδη μετὰ ζήσεως ὑπὸ τοῦ εὐρωπαϊκοῦ τύπου. Ἐπειδὴ καὶ δι' ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας τὸ ζήτημα τῆς μεταξὺ θωρηκτῶν καὶ νηοβόρων πάλης ἔχει μεγίστην πρακτικὴν σημασίαν, κρίνομεν καλὸν νὰ μεταφέρωμεν ἐκ τοῦ *Tagblatt* τὸ κάτωθι ἀξιόλογον ἄρθρον.

Ὁ τουρκικὸς στολίσκος τοῦ Δουνάβου ὑπέστη δευτέρου καίριον τραῦμα. Πρὸ δύο ἐβδομάδων ῥωσικὴ σφαῖρα, εἰσδύσασα εἰς τὸν λέβητα τοῦ *Λουτφῆ-Άζε.Ι.Ι.*, ἀνετίναξε τὸ θωρηκτὸν ἐκεῖνο εἰς τὸν ἀέρα· προχθὲς δὲ ἀνετινάχθη καὶ ἕτερον τουρκικὸν θωρηκτὸν ὑπὸ ῥωσικοῦ νηοβό-

ρήκτου. Περὶ τὴν δευτέραν ὄραν μετὰ τὸ μεσονύκτιον λέμβος ναρκοφόρος (*bateau de mines*) ὀδηγούμενη ὑπὸ δύο ὑποπλοιάρχων τοῦ ῥωσικοῦ ναυτικοῦ, τοῦ Δουβόσσοφ καὶ τοῦ Σεστάκωφ, ἐξέπλευσεν ἐξ Ἰβραΐδας, εἰσῆλθεν εἰς τὴν διώρυγα τοῦ Ματσίν, ἐξέριψε κατὰ τοῦ ἐχθρικοῦ σκάφους ὑπὸ τὰ ὕφαλα, ἐκεῖ ἔνθα περατοῦται ὁ θώραξ, ἕνα νηοβόρηκτον, εἶτα δὲ ἀπεμακρύνθη ἀθροῦβως. Μετὰ τίνα λεπτά ἠκούσθη ὑπόκωφος κρότος, ὑψώθη οὐρανομήκης στήλη ὕδατος, τὸ σκάφος διαβράχην κατεβυθίσθη, ἑκατὸν δὲ ἀνθρώπινα πλάσματα ἐξέπεμψαν τὴν τελευταίαν πνοήν. Τὸ πρῶτ' οἱ ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὄχθης Τοῦρκοι πρόσκοποι ἔτριβον εἰς μάτην τοὺς ὀφθαλμοῦς των ζητοῦντες τὸ μέγα σκάφος, ἄχρις οὗ συντρίμματά τινα ἐξοκειλάντα εἰς τὴν ἀκτὴν ἐφανέρωσαν τὴν καταστροφὴν.

Ἄμερικανὸς ὑπῆρξε πρὸ ἐξηκονταετίας ὁ πρῶτος ἐφευρετὴς ὑποβρυχίων ἐκρηκτικῶν μηχανῶν, Ἄμερικανοὶ δ' ὑπῆρξαν οἱ πρῶτοι ποιησάμενοι χρῆσιν αὐτῶν. Καὶ ὁ μὲν ἐφευρετὴς ἦν ὁ Φούλτων, ὁ ἐφευρετὴς τῶν ἀτμοκινήτων. Οὕτως ὁ ἀνὴρ, ὁ προαγαγὼν τὰ μέγιστα τὸν παγκόσμιον πολιτισμὸν, ἐπενόησε πρῶτος καὶ ἐν τῶν τελειοτάτων καταστρεπτικῶν ὀργάνων. Ἄλλὰ καὶ αἱ δύο του ἐφευρέσεις ἔσχον τὴν αὐτὴν τύχην. Ὁ Ναπολέων δὲν ἐπίστευσεν εἰς τὸν ἀτμόν· ὁ δὲ Ἄγγλος ναύαρχος, εἰς ὃν ἀνεκοίνωσεν ὁ Φούλτων τὴν ἐκρηκτικὴν μηχανὴν του, ἀπεκάλεσεν αὐτὸν «θεότρελον». Χρῆσις τῶν νηοβόρηκτων ἐγένετο τὸ πρῶτον ἐπὶ τοῦ ἀμερικανικοῦ ἐμφυλίου πολέμου ὑπὸ τῶν νοτίων, ἀμυνομένων κατὰ τῆς ναυτικῆς τῶν βορείων ὑπεροχῆς. Ἄλλ' ὁ γενναῖος ναύαρχος Φαβράγοτ ἀπεφάνθη τότε ὅτι τὸ πολεμικὸν ἐκεῖνο μέσον ἐθεώρει ἀνάξιον ἵπποτικοῦ ἔθνους. Οὐχ ἦττον ἡ Εὐρώπη ἀπεμιμήθη πάραυτα τὸ παράδειγμα τῆς Ἀμερικῆς· ἡ δὲ διεθνὴς συνδιάσκεψις τῶν Βρυξελλῶν, καίπερ ἀπαγορεύσασα τὴν χρῆσιν ἐκρηκτικῶν σφαιρῶν εἰς τὸ πεζικόν, παρεδέχθη τοὺς νηοβόρηκτας ὡς «ἐννομον» πολεμικὸν μέσον. Καὶ διατί ὅχι; Ἡ ἐκρηκτικὴ σφαῖρα φονεύει ἕνα καὶ μόνον ἄνθρωπον, ἀλλ' ἀνοίγει φοβεράν πληγὴν καὶ προξενεῖ φοβεροὺς πόνους, τοῦτο δὲ δὲν εἶναι φιλόανθρωπον. Ὁ νηοβόρηκτες ἀπ' ἐναντίας φονεύει ἐν ἀναρεῖ ἑκατοντάδας ἀνθρωπίνων πλασμάτων καὶ καταστρέφει σκάφος ὑπὲρ οὗ ἕδαπανήθησαν ἑκατομμύρια. Ζήτω λοιπὸν ὁ νηοβόρηκτες! Πρὸ δέκα ἡδὴ ἐτῶν οἱ ἰκανώτατοι μηχανικοὶ πάσης χώρας τὴν προσοχὴν των ἐπέστησαν ἰδιαιτάτα εἰς τὴν τελειοποίησιν τοῦ καταστρεπτικοῦ τούτου μέσου, εἶναι δ' ἀναντάρρητον ὅτι διὰ δεξιᾶς χρήσεως πάντων τῶν μέσων τῆς νεωτέρας ἐπιστήμης ἐπέτυχον θαυμάσια ἀποτελέσματα. Ὁ νηοβόρηκτες, ὁ θαυματουργήσας ἐν Ἰβραΐδα, ἦν ἐκ τῶν λεγομένων «ἐπιθετικῶν». Καὶ ὄντως, ὑπάρχουσι δύο εἴδη νηοβόρηκτων.

Ἄλλοι μὲν κατάκεινται ἀφανεῖς καὶ ἀκίνητοι εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης ἢ τοῦ ποταμοῦ, περιμένοντες νὰ ἐγγίση αὐτοὺς ἐχθρικὸν σκάφος· τότε δ' ἀναφλέγεται ἐκ τῆς συγκρούσεως ἢ ἐν αὐτοῖς ἐμπρηστικὴ ὕλη καὶ τὸ σκάφος, προσβαλλόμενον κάτωθεν ἢ ἐκ πλαγίου, διαρρήγνυται. Οὗτοι εἶναι οἱ «ἀμυντικοὶ» νηορρήκται. Οἱ ἄλλοι, ἐξακοντιζόμενοι διὰ παντοίων μέσων κατὰ τῶν ἐχθρικῶν πλοίων, εἶναι οἱ «ἐπιθετικοί». Ἀπλούστατοι πάντων εἶναι οἱ ἀμυντικοί. Οἱ ἡμέτεροι ἐν Αὐστρίᾳ ἔχουσι μῆκος 403 ὑφεκατομέτρων καὶ πλάτος 100 ὑφεκατομέτρων, εἶναι κατεσκευασμένοι ἐκ ψευδαργύρου, ζυγίζουσιν 900 λίτρας καὶ εἶναι πεπληρωμένοι διὰ 224 λιτρῶν δυναμίτιδος. Ὁ νηορρήκτης συνδέεται δι' ἠλεκτρικοῦ σύρματος μετὰ τινος σκοπιᾶς ἐν τῇ ξηρᾷ· ἐν τῇ σκοπιᾷ δ' ἐκείνη ὑπάρχει εἰδὸς τι φωτογραφικοῦ μηχανισμοῦ, δι' οὗ φαίνεται ἀκριβῶς πότε τὸ ἐχθρικὸν σκάφος πλέει ὑπεράνω τοῦ νηορρήκτου. Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην τὸ πῦρ μεταδίδεται διὰ τοῦ ἠλεκτρικοῦ σύρματος καὶ τὸ σκάφος ἀπόλετο. Πρὸς ὑπεράσπισιν λιμένος ἢ ἀκτῆς ἀπαιτεῖται βεβαίως νὰ καταβυθισθῶσι πολλοὶ νηορρήκται· ἀλλὰ τὸ σύστημα, δι' οὗ ὁ νηορρήκτης ἀναφλέγεται ἐκ τῆς ξηρᾶς, ἔχει τοῦτο τὸ καλὸν ὅτι φιλικὰ σκάφη δύνανται νὰ πλέωσιν ὑπερθεν αὐτοῦ ἀκινδύνως, ἐνῶ οἱ ἐκ τῆς προσψύσεως ἀναφλεγόμενοι νηορρήκται ἐμβάλλουσιν εἰς κίνδυνον πᾶν σκάφος. Οἱ «ἐπιθετικοὶ» νηορρήκται ἐκσφενδονίζονται μακρόθεν κατὰ τῶν ἐχθρικῶν σκαφῶν. Οἱ τελειότατοι εἶναι οἱ «αὐτοκίνητοι», ἐργαζόμενοι διὰ συμπεπιεσμένου ἀέρος ἢ ἀνθρακικοῦ ὀξέος κινούντος τροχὸν ἢ ἕλικα καὶ πλέοντες δίκην ἰχθύων. Ἄμα ὡς ὁ νηορρήκτης ἐγγίση τὸ ἐχθρικὸν σκάφος, ἐκ τῆς προσψύσεως ἐπέρχεται ἡ ἐκρηξις. Οἱ αὐτοκίνητοι οὗτοι νηορρήκται δύνανται νὰ διανύσωσιν ἀπόστασιν 4,000 βημάτων. Ἄλλ' ὑπάρχουσι καὶ ἄλλα εἶδη αὐτοκινήτων νηορρήκτων, μικρὸν διαφέροντων ἀπὸ τῶν ἀμυντικῶν· τοιοῦτος δ' ἦν ὁ καταστρέψας τὸ τουρκικὸν σκάφος ἐν Ἰσραήλ. Οἱ δύο Ῥώσοι ἀξιωματικοὶ ἐφόρτωσαν αὐτὸν ἐπὶ τῆς βωμουρικής λέμβου *Ρουμβουρίκας* καὶ ἐπαφελθέντες τοῦ σκότους, ἴσως δὲ καὶ τῆς μικρᾶς προσοχῆς τῶν Τούρκων, ἐκωπηλάτησαν πρὸς τὸ τουρκικὸν θωρηκτὸν καὶ φθάντες ἐγγὺς ἔρριψαν αὐτὸν κατὰ τῶν πλευρῶν του. Τὸ ἔναυσμα ἦν οὕτω παρσκευασμένον, ὥστε ἡ ἐκρηξις ἐπῆλθε μετ' ὀλίγα λεπτά, ἐδόθη δ' εἰς τοὺς τολμητίας καιρὸς ν' ἀπομακρυνθῶν. Ἄλλὰ πάντες οἱ ἐχθροὶ δὲν εἶναι ἀπρόσεκτοι ὅσον οἱ Τούρκοι· ὅπως δὲ ῥίπτωνται ἀσφαλῶς οἱ νηορρήκται, ναυπηγούνται νῦν λέμβοι πλέουσαι ἐπὶ τινα χρόνον ὑπὸ τῆν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης. Αἱ λέμβοι αὗται πλησιάζουσιν εἰς τὸ σκάφος ἀθέατοι, προσκολλῶσιν εἰς τὰ πλευρά του τοὺς νηορρή-

κτας, εἶτα δ' ἀπομακρύνονται ἀκινδύνως καὶ περιμένουσι μακρόθεν τὴν καταστροφὴν. Ἄλλ' ὑπάρχουσι καὶ ἄλλαι λέμβοι θωρηκταί, ἀτμοκίνητοι, μικρὸν ὑπερέχουσαι τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης καὶ ὧν ἡ ἄκρα εἶναι νηορρήκτης. Ἡ λέμβος αὕτη ὀρμᾶ κατὰ τοῦ ἐχθρικοῦ σκάφους ἀψηφούσα τὰς σφαίρας του καὶ ἐνῶ ὁ προτεταμένος νηορρήκτης ἐκρήγνυται ὑπὸ τὰ ὕφαλα τοῦ ἐχθρικοῦ θωρηκτοῦ, ἀπομακρύνεται ἀκινδύνως.

Οὐχὶ ἀδίκως εἶπεν ὁ Ἄγγλος ναύαρχος Σαιν-Βινσάν ὅτι χάρις εἰς τὸ νέον τοῦτο καταστρεπτικὸν μέσον οὐδεὶς στόλος δεσπόζει πλέον τῆς θαλάσσης. Ἡ πλωτὴ ὑπόνομος καταστρέφει ἀσφαλῶς καὶ τὸ κραταιότατον σκάφος· τελεσφόρον δὲ μέσον ἀμύνης οὐδὲν ἐπενοήθη ἄχρι τοῦδε. Κατὰ τῶν νηορρήκτων μόνον νηορρήκτας δύναται νὰ μεταχειρισθῆ τις· ἀλλ' ὁ ἀποκαλέσας τὸν νέον μηχανισμόν «ὄπλον ἀνανδρον, ἀνάξιον ἵπποτικοῦ ἔθνους» ἐξέφρασε τὸ μύχιον φρόνημα πολλῶν γενναίων ναυτῶν, μὴ φοβούμενον τὸν ἐν μάχῃ θάνατον.¹

Ο ΠΑΤΗΡ ΜΕ ΤΑ ΦΛΩΡΙΑ

Ἐκ τῶν τοῦ PHILIBERT ANDEBRAND

Ἐσπέραν τινά, ἐνῶ συνωμίλου παρὰ τὴν ἐστίαν μετὰ τοῦ πάππου μου, ὁ καλὸς γέρον μοι λέγει:—Αὐτὴν τὴν φορὰν, τέκνον μου, δὲν θὰ σοὶ διηγηθῶ ἱστορίας. Εἶσαι ἤδη σχεδὸν νεανίας καὶ τὰ παραμύθια δὲν εἶναι πλέον διὰ τὴν ἡλικίαν σου· ἀντ' αὐτῶν πρέπει τώρα νὰ μάθῃς τὰς παροιμίας, διότι δι' αὐτῶν θὰ σπουδάσῃς τὸν ἀνθρώπινον βίον καὶ ὑπὸ τὴν καλὴν καὶ ὑπὸ τὴν κακὴν αὐτοῦ ἔποψιν.

—Πολὺ καλὰ, πάππε μου, ἀπεκρίθην, εἰπατέ μοι καμμίαν παροιμίαν, σὺς ἀκούω.

Ὁ ἀγαθὸς γέρον ἔλαβε μίαν πρέζαν ταμβάκου ἐκ τῆς ἀργυρᾶς ταμβακοθήκης του, καὶ θέσας τὸν ἕνα πόδα ἐπὶ τοῦ ἐτέρου προσέθηκε:

—Σὲ προειδοποιῶ, τέκνον μου, ὅτι ἔχω σκοπὸν νὰ σπουδαιολογήσω.

—Οὐδέποτε, πάππε μου, με βαρύνουσιν αἱ σπουδαιολογίαι, ὅτκν λέγωνται παρ' ὕμων.

Ἡ παιδικὴ αὕτη κολακεία τὸν ἔκαμε νὰ μειδιάσῃ.

—Ἐλέγομεν, ἐπανέλαβεν ὁ γέρον, ὅτι εἶναι πλέον καιρὸς νὰ σοὶ διδάξω τὰς παροιμίας. Ἴδου λοιπὸν μία παροιμία καὶ χάραξε αὐτὴν βαθέως εἰς τὴν μνήμην σου: «Δὲν πρέπει τις νὰ ἐκδύεται πρὶν ἐτοιμάσῃ τὴν κλίνην του.»

—Ἄλλὰ, φίλιτατέ μοι πάππε, τῷ παρετήρησα, δὲν καταλαμβάνω τί ἔνοιαν ἔχει ἡ παροιμία αὕτη.

—Ἐχεις δίκαιον, παιδί μου, πρέπει νὰ σοὶ τὴν ἐξηγήσω· ἡ ἔνοιά της λοιπὸν εἶναι ὅτι ὁ